

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ioannis Calvini, Magni Qvondam Genevensivm Ministri,
Vita, Moribus, rebus gestis, studijs, ac denique morte
Historia**

Bolsec, Hieronymus

Coloniae, 1582

VD16 B 6510

Capvt XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34782

NVNC dicere de sobrietate eius ag-
 grediar, quam summis effert laudi-
 bus, vt biduum integrum ab omni
 eum cibo nonnunquam abstinuisse
 in laude eius ponat, cuius ipse oculatus testis ef-
 se possit. Addit hoc quoque, nunquam eum
 toto vitæ tempore in viuendi modo, moribus,
 doctrina variasse, sed eandem semper rationem
 secutum esse. Quam tantam tam effrontis iocu-
 latoris impudentiam mirari satis nõ potui, qui
 quod nigrum sit, esse album persuadere vult, &
 angelum Sathanæ in lucis angelum transfor-
 mare nititur. neque miror tamen; solenne enim
 & proprium hoc, qui ex patre mendacij prog-
 nati sunt, filiorum munus est, atque officium.
 Sed longè aliter se res tamen habet, estque ma-
 nifestum, quotquot huius Religionis sectato-
 res Geneuam demigrarant nobiles opulenti-
 que homines, nullum ei gratius officium præ-
 stare potuisse, ad eius sibi fauorem & amicitiam
 conciliandam nullam faciliorem viam habuis-
 se, quàm apparandis illi lautis conuiujs atque
 epulis, siue prandiũ esset, siue etiam cœna. Cer-
 tabantque inter se, alterque alterum superare in
 eo oppiparè tractando non ferculorum tantum
 copia, sed lautitia, sed sumptu apparatuq; deli-
 catione, contendebat. Vnde factum, vt altitium
 & delicatarum rerum precio multum sic au-
 cto, ex hac, aduenarum Gallorum præsertim,
 gula,

gula, ingluvie, helluatione, qui quicquid obso-
nij delicatioris in forum venale allatum esset,
auferebant statim, duplex offensio oriretur, du-
plexque in populo mussitatio audita sit. Ali-
os offendebat Christianos homines patria id-
circò egresos, vt sanctius religiosiusque sub
Euangelij professione viuerent, tantopere lu-
xui ventrique deditos addictosq; cernere. Alij,
ijque pauperes, necessarijs ad vitæ rebus desti-
tuti, multum indignabantur, quod cum ipsi
omnibus rebus indigerent, in epulis D. Calui-
no paratis nihil deesse, sed profuse omnia & re-
dundanter ac superflua multa exhiberi conspi-
cerët. Hic rursus respondebunt dedititij eius,
bono illi viro nimine grata huiusmodi fuisse,
maluisseque minorem sumptum fieri; ex benigno
autem, quem erga ipsum omnes gererent, a-
nimo affectuque profecta esse; quippe qui hoc
modo, cum aliter non possent, honorem, quem
ipsi deferrent, & amorem, quo prosequerentur
testatum facere ac declarare satagerent. Rectè
quidem hoc, nisi boni, synceri, ac veri pastoris,
atque verbi Dei ministri officium esset, luxum
& ingluviè nimisq; magnificos in epulis appa-
tus reprimere, rescare, neque eis frequentem
interesse: non solum ne approbare videatur,
verumetiam ne pauperes & tenuis fortunę ho-
mines contristet offendatque. Verum secus ta-
men se multò rem habere ex viris optimis & fi-
de dignis satis cognouimus. Nam apud se do-
mi

mi optimi quique & delicatissimi boli eius palato reseruabantur, aut sanè fuere præsentati: **V**ino autem quo utebatur, nullum erat in tota vrbe delicatius. Nam hoc in singulos annos curandum erat, comparabatque sibi ex vineto domini de Flechiere de Concise iuxta Thonon, nihil pensi habito, quam hoc charum esset. Et quando ad quemquam amicorū, tanto eum fauore dignatus, pransum ibat, vel cœnatum, suum vinum in argentea lagenula eò ferendum erat, quod Domino eiusque palato tantum seruabatur. Quid? quod pistorem haberet, qui singulari modo panes ei, eiusque ori sapidos pinferet; ex nobilissimo farinæ flore, aqua rosacea, saccaro, cynamomo & anyso macerato, & bis deinde cocto: & hic panis, per singularem excellentiam panis **DOMINI**, puta Caluini, vocabatur. Hoc Beza & deditissimi Caluini discipuli, quantum volent, negent, mihi satis est, Bernensium Primores testimonium perhibere posse, qui hoc luxu, in quem diligenter inquisierant, grauitèr ostensi fuere, maxime, cum neque hoc ignorarent, in quanta copia ex omnis generis condimentis, & liquidis, & siccis ex Hispania & Lusitania, quæ possent reperiri, exquisitissima ad eum à perquam multis muneris loco perferrentur, quorum ipse maiores massas absumeret, quam sicci panis nonnulli pauperum. Nec est sanè, quod Beza veritatem tenebris offusis occultet, aut dissi-

mu-

mulando extenuet: Mendacia enim breues pedes habent, & idcirco præ lassitudine facile concidunt, neque longum cursum facere queunt: at veritas, quæ temporis filia est, tandem aliquando se prodit, & emicat, eorumque oculos, qui tenebris obuoluere nituntur, perrumpit perfringitque. Idcirco de eius sobrietate nihil dicam amplius, hoc tantum, doctorem vnquam aliquem, & verum ac syncerum pastorem Euangelij tam delicatè & ex animi sui sententia habitum, neque scriptum neque auditum esse, quidquid tandem Beza scribat.

CAPVT XV.

Quantum ad Eius castitatem continentiamque pertinet, de ea nihil ego neque affirmare, neque negare possim; hoc solum, multis frequentes auditos. Præter eum sermonem, qui de Prouinciali adolescente erat, quem multa ei furto abstulisse supra diximus, multi, quos iudicio voluisse constat, longè aliter, quàm de eo Beza scripsit, iudicarunt; non quidem forsàn de extremis eius diebus; quando grauiter tortus, cum morbo conflictabatur; sed eo tempore, quo nobilis matrona oppidi Mougis, marito, quem Lausannæ relinquebat, non saluta-

E to,